

Biroul permanent al Senatului

Bp. 849 / 25.01.2023

Biroul permanent al Senatului

L 79 / 6.02.2023

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 205/2004 privind protecția animalelor și de abrogare a Legii nr. 150/2020 privind protecția animalelor destinate exportului în țări terțe.

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 205/2004 privind protecția animalelor și de abrogare a Legii nr. 150/2020 privind protecția animalelor destinate exportului în țări terțe. (b849/21.12.2022), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/6091/29.12.2022 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D13/03.01.2023,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, cu completările ulterioare, și al art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect modificarea și completarea Legii nr. 205/2004 privind protecția animalelor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și abrogarea Legii nr. 150/2020 privind protecția animalelor destinate exportului în țări terțe.

Intervențiile legislative sunt argumentate potrivit *Expunerii de motive*, prin prisma faptului că „modificările legislative propuse vor impacta economia României. Conform calculelor, acest impact ar fi unul pozitiv. Din punct de vedere al economiei interne, exportul de carne refrigerată sau congelată în locul animalelor vii ar aduce beneficii mari”.

2. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, prima Cameră sesizată fiind Senatul, în conformitate cu dispozițiile art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată.

3. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Din punct de vedere **al dreptului european**, proiectul intră sub incidența reglementărilor statuate la nivelul Uniunii Europene, subsumate domeniului **Agriculturii, segmentul legislativ - Armonizarea legislațiilor și politici în domeniul sănătății, sectorul -Sectorul veterinar și zootehnic.**

La nivel european, protecția animalelor în timpul transportului este reglementată prin dispozițiile **Regulamentului (CE) nr. 1/2005** al Consiliului din 22 decembrie 2004 privind protecția animalelor în timpul transportului și al operațiunilor conexe și de modificare a Directivelor 64/432/CEE și 93/119/CE, cu modificările ulterioare și a Regulamentului (CE) nr. 1255/97.

Prin **Decizia Curții Europene de Justiție din 23 aprilie 2015¹ (C-424/13)**, *s-a stabilit că cerințele Regulamentului Consiliului 1/2005/CE trebuie respectate până la destinația animalelor, inclusiv în situația în care aceasta se află pe teritoriul unei țări terțe.* România, în calitate de stat membru al Uniunii Europene, respectă cerințele legislației europene, inclusiv cele referitoare la protecția animalelor în timpul transportului și al operațiunilor conexe, aplicând, totodată, și cerințele suplimentare ale legislației elaborate la nivel național.

Conform *dispozițiilor art. 15 din Legea nr. 150/2020 privind protecția animalelor destinate exportului în țări terțe*, Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor a emis normele de aplicare ale acestei legi, care includ prevederi referitoare la exporturile realizate pe cale rutieră, navală și aeriană, formulate de *Ordinul președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și*

¹ Cererea de decizie preliminară privește interpretarea Regulamentului (CE) nr. 1/2005 al Consiliului din 22 decembrie 2004 privind protecția animalelor în timpul transportului și al operațiunilor conexe și de modificare a Directivelor 64/432/CEE și 93/119/CE și a Regulamentului (CE) nr. 1255/97. Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Zuchtvieh-Export GmbH (denumit în continuare „Zuchtvieh-Export”) și Stadt Kempten (orașul Kempten, Germania) cu privire la decizia adoptată de aceasta din urmă, în calitate de autoritate competentă de la locul de plecare, de a refuza vămuirea unui lot de bovine care trebuia să facă obiectul unui transport rutier de la Kempten la Andijan (Uzbekistan).

*pentru Siguranța Alimentelor nr. 60 din 12 aprilie 2021 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 150/2020 privind protecția animalelor destinate exportului în țări terțe și pentru modificarea și completarea Ordinului președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 96/2014 privind aprobarea tarifelor aplicabile în domeniul sanitar-veterinar și pentru siguranța alimentelor, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 447 din 27 aprilie 2021. De altfel, menționăm că, prin dispozițiile prevăzute în **Anexa** la Ordinul nr. 60/2021 **sunt asigurate măsurile de punere în aplicare ale Regulamentului (CE) nr.1/2005** privind protecția animalelor în timpul transportului și al operațiunilor conexe, cu modificările ulterioare.*

Astfel, prin **art. 3** din cadrul Anexei la Ordinul nr. 60/2021 se precizează faptul că „**în conformitate cu prevederile Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1/2005, pot desfășura operațiuni de transport animale vii în vederea exportului numai transportatorii care sunt autorizați sanitar-veterinar într-un stat membru al Uniunii Europene**”.

De asemenea, **art. 5** din Anexa aceluiași Ordin al președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor instituie că, „**în cazul călătoriilor de scurtă durată, reprezentantul centrului de colectare animale vii/exploatației de origine are obligația de a completa și de a transmite către autoritatea competentă de la locul de plecare formularul prevăzut în anexa nr. 1, în termen de 30 de zile de la finalizarea călătoriei**”, iar „**în cazul călătoriilor de lungă durată, înainte ca animalele să fie încărcate de la locul de origine în mijloacele de transport rutier, organizatorul are următoarele obligații:**

a) întocmirea secțiunii 1 a jurnalului de călătorie, conform prevederilor Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1/2005;

b) transmiterea către autoritatea competentă de la locul de plecare, cu 48 de ore înainte de încărcarea animalelor de la locul de origine, a secțiunii 1 a jurnalului de călătorie, cu toate rubricile completate, cu excepția pct. 5.3;

c) transmiterea de fotocopii după dovada achitării serviciilor pentru descărcarea, cazarea în vederea odihnei, furajării și adăpării animalelor transportate, precum și asistența veterinară acordată în diferite locații de pe teritoriul țărilor terțe sau în puncte de control, în

cazul în care acestea există, atunci când durata călătoriei depășește limitele prevăzute la pct. 1.4 din cap. V al anexei I la Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1/2005;

d) transmiterea de fotografii, precum și coordonatele GIS ale locației sau punctului de control utilizat pentru descărcarea, cazarea în vederea odihnei, furajarea și adăparea animalelor transportate, precum și asistența veterinară acordată în diferite locații de pe teritoriul țărilor terțe sau în puncte de control;

e) întocmirea unui plan de urgență pentru călătoria de lungă durată planificată, care trebuie să conțină planuri de remediere a situațiilor care ar putea afecta bunăstarea animalelor, potrivit modelului prevăzut în anexa nr. 2.

(2) La finalul călătoriei rutiere de lungă durată, organizatorul transmite autorității competente de la locul de plecare datele stocate de sistemul de navigație, înregistrările privind temperatura și o declarație conform modelului prevăzut în anexa nr. 3”.

Precizăm că, măsurile propuse de inițiatori prin prezentul proiect vizează o interdicție, nu doar cu caracter extracomunitar, așa cum de altfel, operează astăzi în lumina actualelor dispoziții ale art. 1 și 2 ale Legii nr. 150/2020, ci și intracomunitar, afectând direct comerțul în cadrul Pieței Interne a Uniunii Europene.

Dintr-o astfel de perspectivă, apreciem că măsurile propuse ar putea contraveni liberei circulații a mărfurilor, astfel cum este aceasta stabilită prin dispozițiile Tratatului privind Funcționarea Uniunii Europene, denumit în continuare, T.F.U.E., dar și prin dispoziții ale Regulamentului (CE) nr. 1/2005.

Semnalăm faptul că, deși propunerea legislativă se dorește a fi o tranziție, prin reducerea inițială a transportului de animale vii către state terțe, urmată, progresiv, de o oprire definitivă după câțiva ani, această soluție normativă poate conduce și la restrângerea libertății comerciale a agenților economici (ce au ca obiect comerțul cu animale vii în state terțe) și a sarcinilor administrative ale acestora.

Semnalăm că, unele dintre **măsurile precizate în contextul Recomandării Parlamentului European din 20 ianuarie 2022** adresată Consiliului și Comisiei în urma examinării presupuselor încălcări și cazuri de administrare defectuoasă în aplicarea dreptului Uniunii în ceea ce privește protecția animalelor în timpul transportului în interiorul și în afara Uniunii [P9_TA(2022)0015] se stipulează că:

„130. *Insistă că la transportul animalelor vii către țări terțe, transporturile ar trebui autorizate numai după ce autoritatea competentă s-a asigurat că jurnalul de călătorie transmis este completat integral, realist, cu dovezi care pot fi demonstrate și că Regulamentul (CE) nr. 1/2005 va fi pus efectiv în aplicare până la destinația finală, inclusiv în etapele călătoriei care se desfășoară în afara UE, conform hotărârii Curții de Justiție a Uniunii Europene în cauza C-424/13; invită așadar Comisia și statele membre să se asigure că normele care se aplică în UE sunt aplicate și transporturilor de animale care pleacă din Uniune*” și, de altfel, ”134. *Se insistă că trebuie întărite cooperarea și comunicarea cu țările terțe, în special privind asistența reciprocă și schimbul rapid de informații, și că trebuie implementate diferite inițiative de sensibilizare și promovare a punerii în aplicare a standardelor UE în țările terțe, în special pentru produsele din carne sau produsele de origine animală importate în UE*”.

Recomandările și măsurile vizate de acest document menționat *supra* nu interzic total transporturile animalelor vii către țări terțe, ci recomandă statelor membre să ia măsuri stricte de sensibilizare și promovare a punerii în aplicare a standardelor Uniunii Europene și care să asigure o mai bună consolidare acestora, în special prin creșterea trasabilității operațiunilor de transport.

Pe cale de consecință, apreciem că, pe coordonatele necesității respectării dreptului european, propunerea legislativă este susceptibilă de a fi reconsiderată și reformulată din punct de vedere al asigurării obligativității dispozițiilor juridice introduse, cât și în raport de încălcările dispozițiilor Tratatului privind Funcționarea Uniunii Europene.

5. La titlu, în aplicarea dispozițiilor art. 41 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere că, pe de o parte, intervențiile legislative sunt doar de natura completării a Legii nr. 205/2004, iar pe altă parte, că acestea vizează și abrogarea Legii nr. 150/2020 privind protecția animalelor destinate exportului în țări terțe, este necesară reformularea textului, astfel:

„Lege pentru **completarea** Legii nr. 205/2004 privind protecția animalelor, precum și **pentru abrogarea** Legii nr. 150/2020 privind protecția animalelor destinate exportului în țări terțe”.

6. Având în vedere considerentul exprimat *supra*, este necesară reformarea **părții dispozitive a art. I**, astfel:

„Art. I. – **După articolul 16 din** Legea nr. 205/2004 privind protecția animalelor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 320 din 30 aprilie 2014, cu modificările și completările ulterioare, **se introduce un nou articol, art. 16¹, cu următorul cuprins:**”.

În continuare, se va reda textul preconizat pentru art. 16¹.

7. La **textul propus pentru art. 16¹ alin. (1)**, pentru o informare juridică completă și corectă, semnalăm că este necesară redarea normei de trimitere, astfel „și ale Regulamentului (CE) nr. 1/2005 al Consiliului din 22 decembrie 2004 privind protecția animalelor în timpul transportului și al operațiunilor conexe și de modificare a Directivelor 64/432/CEE și 93/119/CE și a Regulamentului (CE) nr. 1255/97”.

La **alin. (2)**, din considerente de redactare, textele propuse pentru **actualele pct. 1-4** vor fi marcate cu litere mici ale alfabetului, sub forma „a) - d)”.

Totodată, pentru unitate terminologică, precum și pentru înțelegerea mai clară a textului, sugerăm corelarea sintagmei „în state terțe Uniunii Europene” cu sintagma „țările terțe” prevăzută la **alin. (2) actualul pct. 1**.

Semnalăm faptul că soluțiile preconizate pentru **art. 16¹ alin. (2) actualele pct. 1-4** sunt echivoce, ceea ce aduce atingere predictibilității normei întrucât din cuprinsul Expunerii de motive, nu reiese în mod clar motivul stabilirii respectivelor date. Cu titlu de exemplu, precizăm că norma propusă pentru **alin. (2) pct. 2** care vizează faptul că „exportul animalelor vii destinate îngrășării sau sacrificării în intervalul (15.05.2024-15.09.2024)” se suspendă, respectiva perioadă nefiind argumentată în mod expres, având în vedere aspectele sensibile ce țin de domeniul exportului de animale vii, fiind vorba de o suspendare temporară a exportului, raportat la soluțiile propuse pentru pct. 1, 3 și 4 care se referă la termene mai lungi.

De asemenea, pentru evitarea unor interpretări legislative eronate, precum și pentru asigurarea clarității normelor preconizate, este necesară corelarea soluțiilor preconizate pentru **pct. 1 și 2**, având în vedere rațiunea exprimată la **pct. 1** potrivit căreia „Se interzice exportul pe cale navală, aeriană și rutieră către țările terțe a animalelor

destinate îngrășării sau sacrificării, cu vârsta mai mică de 3 luni, începând cu data de 01.03.2024.”, raportat la norma propusă pentru **pct. 2** care vizează că *„Se suspendă exportul animalelor vii destinate îngrășării sau sacrificării în intervalul (15.05.2024-15.09.2024)”*. În acest sens, precizăm faptul că, pe de o parte, exportul în ambele cazuri vizează animalele destinate îngrășării sau sacrificării, diferența constând în criteriul de vârstă, *„animale ... cu vârsta mai mică de 3 luni”*, iar pe de altă parte, perioada de interdicere a exportului prevăzută la **pct. 1** cuprinde termenul înăuntrul căruia este suspendat exportul animalelor vii destinate îngrășării sau sacrificării. Astfel, intervențiile legislative vizează faptul că în perioada 01.03.2024-14.05.2024 operează interdicerea exportului animalelor cu vârsta mai mică de 3 luni care sunt destinate îngrășării sau sacrificării, iar în perioada 15.05.2024-15.09.2024 intervine suspendarea exportului pentru respectivele animale, implicit și a celor cu vârsta mai mică de 3 luni, fapt ce conduce la o *contradictio in terminis*.

Pe cale de consecință, recomandăm revederea normelor, precum și completarea în mod corespunzător a instrumentului de prezentare și motivare. De asemenea, pentru precizia textului, în raport de **pct. 1**, sugerăm introducerea sintagmei *„cu vârsta mai mare de 3 luni”*.

Pe de altă parte, la actualul **pct. 1**, pentru respectarea limbajului specific normativ, precum și pentru un plus de claritate și previzibilitate, textul va debuta astfel:

„a) începând cu data de 1 martie 2024 ...”.

Observația se aplică în mod corespunzător și pentru **pct. 2-4**.

La actualul **pct. 2**, pentru un spor de rigoare normativă, sintagma *„în intervalul (15.05.2024 – 15.09.2024)”* se va înlocui cu sintagma *„în perioada 15 mai 2024 – 15 septembrie 2024”*.

De asemenea, semnalăm că prin sintagma *„legislația UE în privința transportului și sacrificării”*, norma propusă pentru **art. 16¹ alin. (2) actualul pct. 3 teza a doua** este echivocă, fiind insuficient de clară, ceea ce afectează claritatea și previzibilitatea acesteia, fiind necesară revederea și dezvoltarea textului în sensul precizării în mod expres a reglementărilor avute în vedere.

Totodată, pentru precizia normei propuse pentru **actualul pct. 3**, sugerăm ca sintagma *„destinații aflate la distanțe care presupun o durată de transport mai lungă de o zi”* să fie înlocuită cu sintagma *„destinații*

din **țările terțe** aflate la distanțe care presupun o durată a transportului acestora pe cale navală, aeriană sau rutieră mai lungă de o zi”.

8. La soluția preconizată pentru **art. II**, în aplicarea dispozițiilor art. 65 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care prevăd faptul că „Abrogarea poate fi dispusă, de regulă, printr-o dispoziție distinctă în finalul unui act normativ care reglementează o anumită problemă. dacă aceasta afectează dispoziții normative anterioare, conexe cu ultima reglementare.”, este de analizat menținerea soluției preconizate care vizează abrogarea întregului conținut al Legii nr. 150/2020 întrucât actuala reglementare nu vine în contradictoriu cu normele preconizate pentru **art. I**.

Astfel, semnalăm că, în situația în care se menține dispoziția de abrogare, problematica vizată de respectivul act normativ, de exemplu, reglementările în ceea ce privește serviciile de asistență sanitar-veterinară sau condițiile de transport a animalelor, în funcție de modalitatea aleasă, fie rutieră, navală sau aeriană, trebuie totuși reglementată printr-un alt act de sine stătător.

Totodată, menționăm și faptul că nu se justifică termenul ales, respectiv „15.05.2025”, pentru abrogarea acestei legi.

PREȘEDINTE

Florin IQRDACHE

București

Nr. 74/20.01.2023

EVENIMENTE SUFERITE de actul ...

L. nr. 205/2004

M. Of. nr. 531/14 iun. 2004

Lege privind protecția animalelor

¹ republicare cu
renumerotare

M. Of. nr. 320/30 apr. 2014

Lege privind protecția animalelor

² completat prin

L. nr. 171/2017

M. Of. nr. 576/19 iul. 2017

Lege pentru completarea Legii nr. 205/2004 privind protecția
animalelor

*introduce alin. (2) și (3) la art. 17, lit. g) la
art. 25 alin. (1)*

³ completat prin

O.U.G. nr. 175/2020

M. Of. nr. 954/16 oct. 2020

Ordonanță de urgență pentru completarea unor acte
normative cu incidență în protecția animalelor, precum și
pentru stabilirea unor măsuri organizatorice

*introduce cap. VI_1 „Măsuri pentru
protecția temporară a animalelor aflate
într-o situație de pericol”, cu art. 24_1-
24_5 după art. 24*

⁴ modificări prin

L. nr. 138/2022

M. Of. nr. 484/16 mai 2022

Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 205/2004
privind protecția animalelor

*modifică art. 24_1 alin. (1) și alin. (2) lit.
a), art. 25, art. 26 alin. (1) lit. b) și alin. (2)
și art. 27;
introduce lit. n) la art. 6 alin. (2), lit. g) la
art. 24_1 alin. (2), art. 25_1;
abrogă art. 28*

Dispozițiile art. I referitoare la emiterea ordinului de plasare a animalului în adăpost se aplică la 60 de zile de la
data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.